

1. Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ

publicată în
M. Of. nr. 1154 din 7 decembrie 2004

modificată prin:

- **O.U.G. nr. 190/2005** pentru realizarea unor măsuri necesare în procesul de integrare europeană (M. Of. nr. 1179 din 28 decembrie 2005), aprobată cu modificări prin Legea nr. 332/2006 (M. Of. nr. 629 din 20 iulie 2006);
- **Legea nr. 262/2007** pentru modificarea și completarea Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004 (M. Of. nr. 510 din 30 iulie 2007);
- **Legea nr. 97/2008** privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 100/2007 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul justiției (M. Of. nr. 294 din 15 aprilie 2008);
- **Legea nr. 100/2008** pentru modificarea alin. (1) al art. 9 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 (M. Of. nr. 375 din 16 mai 2008);
- **Legea nr. 202/2010** privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor (M. Of. nr. 714 din 26 octombrie 2010);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 1609 din 9 decembrie 2010** referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 21 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 (M. Of. nr. 70 din 27 ianuarie 2011);
- **Decizia Curții Constituționale nr. 302 din 1 martie 2011** referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 alin. (4), art. 17 lit. f), art. 20 și art. 28 alin. (1) din Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, precum și ale art. 5 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 (M. Of. nr. 316 din 9 mai 2011);
- **Legea nr. 299/2011** pentru abrogarea alin. (2) al art. 21 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 (M. Of. nr. 916 din 22 decembrie 2011);
- **Legea nr. 76/2012** pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă (M. Of. nr. 365 din 30 mai 2012);
- **Legea nr. 187/2012** pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (M. Of. nr. 757 din 12 noiembrie 2012).

Cuprins	Art.
Capitolul I. Dispoziții generale _____	1-6
Capitolul II. Procedura de soluționare a cererilor în contenciosul administrativ _____	7-21
Capitolul III. Procedura de executare _____	22-26
Capitolul IV. Dispoziții tranzitorii și finale _____	27-31
<i>Extras din Legea nr. 262/2007 pentru modificarea și completarea Legii contenciosului administrativ nr. 554/2007</i>	

Capitolul I. Dispoziții generale

Art. 1. ^[1] **Subiectele de sesizare a instanței.** (1) Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzată. Interesul legitim poate fi atât privat, cât și public.

(2) Se poate adresa instanței de contencios administrativ și persoana vătămată într-un drept al său sau într-un interes legitim printr-un act administrativ cu caracter individual, adresat altui subiect de drept.

(3)^[2] Avocatul Poporului, în urma controlului realizat, potrivit legii sale organice, dacă apreciază că ilegalitatea actului sau refuzul autorității administrative de a-și realiza atribuțiile legale nu poate fi înlăturat decât prin justiție, poate sesiza instanța competentă de contencios administrativ de la domiciliul petentului. Petiționarul dobândește de drept calitatea de reclamant, urmând a fi citat în această calitate. Dacă petiționarul nu își însușește acțiunea formulată de Avocatul Poporului la primul termen de judecată, instanța de contencios administrativ anulează cererea.

(4) Ministerul Public, atunci când, în urma exercitării atribuțiilor prevăzute de legea sa organică, apreciază că încălcările drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanelor se datorează existenței unor acte administrative unilaterale individuale ale autorităților publice emise cu exces de putere, cu acordul prealabil al acestora, sesizează instanța de contencios administrativ de la domiciliul persoanei fizice sau de la sediul persoanei juridice vătămate. Petiționarul dobândește de drept calitatea de reclamant, urmând a fi citat în această calitate.

(5) Când Ministerul Public apreciază că prin emiterea unui act administrativ normativ se vatămă un interes legitim public, sesizează instanța de contencios administrativ competentă de la sediul autorității publice emitente.

(6) Autoritatea publică emitentă a unui act administrativ unilateral nelegal poate să solicite instanței anularea acestuia, în situația în care actul nu mai poate fi revocat întrucât a intrat în circuitul civil și a produs efecte juridice. În cazul admiterii acțiunii, instanța se pronunță, dacă a fost sesizată prin cererea de chemare în judecată, și asupra validității actelor juridice încheiate în baza actului administrativ nelegal, precum și asupra

^[1] Denumirea marginală a art. 1 este reprodusă astfel cum a fost modificată prin art. 1 pct. 1 din Legea nr. 262/2007.

^[2] Alin. (3)-(9) ale art. 1 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. 1 pct. 2 din Legea nr. 262/2007.

efectelor juridice produse de acestea. Acțiunea poate fi introdusă în termen de un an de la data emiterii actului.

(7) Persoana vătămată în drepturile sau în interesele sale legitime prin ordonanțe sau dispoziții din ordonanțe ale Guvernului neconstituționale se poate adresa instanței de contencios administrativ, în condițiile prezentei legi.

(8) Prefectul, Agenția Națională a Funcționarilor Publici și orice subiect de drept public pot introduce acțiuni în contencios administrativ, în condițiile prezentei legi și ale legilor speciale.

(9) La soluționarea cererilor în contencios administrativ, reprezentantul Ministerului Public poate participa, în orice fază a procesului, ori de câte ori apreciază că este necesar pentru apărarea ordinii de drept, a drepturilor și libertăților cetățenilor.

Art. 2. Semnificația unor termeni. (1)^[1] În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *persoană vătămată* – orice persoană titulară a unui drept ori a unui interes legitim, vătămată de o autoritate publică printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri; în sensul prezentei legi, sunt asimilate persoanei vătămate și grupul de persoane fizice, fără personalitate juridică, titular al unor drepturi subiective sau interese legitime private, precum și organismele sociale care invocă vătămarea prin actul administrativ atacat fie a unui interes legitim public, fie a drepturilor și intereselor legitime ale unor persoane fizice determinate;

b) *autoritate publică* – orice organ de stat sau al unităților administrativ-teritoriale care acționează, în regim de putere publică, pentru satisfacerea unui interes legitim public; sunt asimilate autorităților publice, în sensul prezentei legi, persoanele juridice de drept privat care, potrivit legii, au obținut statut de utilitate publică sau sunt autorizate să presteze un serviciu public, în regim de putere publică;

c) *act administrativ* – actul unilateral cu caracter individual sau normativ emis de o autoritate publică, în regim de putere publică, în vederea organizării executării legii sau a executării în concret a legii, care dă naștere, modifică sau stinge raporturi juridice; sunt asimilate actelor administrative, în sensul prezentei legi, și contractele încheiate de autoritățile publice care au ca obiect punerea în valoare a bunurilor proprietate publică, executarea lucrărilor de interes public, prestarea serviciilor publice, achizițiile publice; prin legi speciale pot fi prevăzute și alte categorii de contracte administrative supuse competenței instanțelor de contencios administrativ;

d) *act administrativ-jurisdicțional* – actul emis de o autoritate administrativă investită, prin lege organică, cu atribuții de jurisdicție administrativă specială;

^[1] Alin. (1) al art. 2 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 3 din Legea nr. 262/2007.

e) *jurisdicție administrativă specială* – activitatea înfăptuită de o autoritate administrativă care are, conform legii organice speciale în materie, competența de soluționare a unui conflict privind un act administrativ, după o procedură bazată pe principiile contradictorialității, asigurării dreptului la apărare și independenței activității administrativ-jurisdicționale;

f) *contencios administrativ* – activitatea de soluționare de către instanțele de contencios administrativ competente potrivit legii organice a litigiilor în care cel puțin una dintre părți este o autoritate publică, iar conflictul s-a născut fie din emiterea sau încheierea, după caz, a unui act administrativ, în sensul prezentei legi, fie din nesoluționarea în termenul legal ori din refuzul nejustificat de a rezolva o cerere referitoare la un drept sau la un interes legitim;

g) *instanță de contencios administrativ*, denumită în continuare *instanță* – Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție, secțiile de contencios administrativ și fiscal ale curților de apel și tribunalele administrativ-fiscale;

h) *nesoluționare în termenul legal a unei cereri* – faptul de a nu răspunde solicitantului în termen de 30 de zile de la înregistrarea cererii, dacă prin lege nu se prevede alt termen;

i) *refuz nejustificat de a soluționa o cerere* – exprimarea explicită, cu exces de putere, a voinței de a nu rezolva cererea unei persoane; este asimilată refuzului nejustificat și nepunerea în executare a actului administrativ emis ca urmare a soluționării favorabile a cererii sau, după caz, a plângerii prealabile;

j) *plângere prealabilă* – cererea prin care se solicită autorității publice emitente sau celei ierarhic superioare, după caz, reexaminarea unui act administrativ cu caracter individual sau normativ, în sensul revocării sau modificării acestuia;

k) *acte care privesc raporturile cu Parlamentul* – actele emise de o autoritate publică, în realizarea atribuțiilor sale, prevăzute de Constituție sau de o lege organică, în raporturile de natură politică cu Parlamentul;

l) *act de comandament cu caracter militar* – actul administrativ referitor la problemele strict militare ale activității din cadrul forțelor armate, specifice organizării militare, care presupun dreptul comandanților de a da ordine subordonaților în aspecte privitoare la conducerea trupei, în timp de pace sau război ori, după caz, la îndeplinirea serviciului militar;

m) *serviciu public* – activitatea organizată sau, după caz, autorizată de o autoritate publică, în scopul satisfacerii unui interes legitim public;

n) *exces de putere* – exercitarea dreptului de apreciere al autorităților publice prin încălcarea limitelor competenței prevăzute de lege sau prin încălcarea drepturilor și libertăților cetățenilor;

o) *drept vătămât* – orice drept prevăzut de Constituție, de lege sau de alt act normativ, căruia i se aduce o atingere printr-un act administrativ;

p) *interes legitim privat* – posibilitatea de a pretinde o anumită conduită, în considerarea realizării unui drept subiectiv viitor și previzibil, prefigurată;

r) *interes legitim public* – interesul care vizează ordinea de drept și democrația constituțională, garantarea drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale ale cetățenilor, satisfacerea nevoilor comunitare, realizarea competenței autorităților publice;

s) *organisme sociale interesate* – structuri neguvernamentale, sindicate, asociații, fundații și altele asemenea, care au ca obiect de activitate protecția drepturilor diferitelor categorii de cetățeni sau, după caz, buna funcționare a serviciilor publice administrative;

ș) *pagubă iminentă* – prejudiciul material viitor și previzibil sau, după caz, perturbarea previzibilă gravă a funcționării unei autorități publice sau a unui serviciu public;

t) *cazuri bine justificate* – împrejurările legate de starea de fapt și de drept, care sunt de natură să creeze o îndoială serioasă în privința legalității actului administrativ;

ț) *instanță de executare* – instanța care a soluționat fondul litigiului de contencios administrativ.

(2) Se asimilează actelor administrative unilaterale și refuzul nejustificat de a rezolva o cerere referitoare la un drept sau la un interes legitim ori, după caz, faptul de a nu răspunde solicitantului în termenul legal.

Art. 3. Tutela administrativă. (1)^[1] Prefectul poate ataca direct în fața instanței de contencios administrativ actele emise de autoritățile administrației publice locale, dacă le consideră nelegale; acțiunea se formulează în termenul prevăzut la art. 11 alin. (1), care începe să curgă de la momentul comunicării actului către prefect și în condițiile prevăzute de prezenta lege. Acțiunea introdusă de prefect este scutită de taxa de timbru.

(2) Agenția Națională a Funcționarilor Publici poate ataca în fața instanței de contencios administrativ actele autorităților publice centrale și locale prin care se încalcă legislația privind funcția publică, în condițiile prezentei legi și ale Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată.

(3) Până la soluționarea cauzei, actul atacat potrivit alin. (1) și (2) este suspendat de drept.

Art. 4.^[2] Excepția de nelegalitate. (1) Legalitatea unui act administrativ cu caracter individual, indiferent de data emiterii acestuia, poate fi cercetată oricând în cadrul unui proces, pe cale de excepție, din oficiu sau la cererea părții interesate.

^[1] Alin. (1) al art. 3 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 4 din Legea nr. 262/2007.

^[2] Art. 4 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 54 pct. 1 din **Legea nr. 76/2012.**

(2) Instanța investită cu fondul litigiului și în fața căreia a fost invocată excepția de nelegalitate, constatând că de actul administrativ cu caracter individual depinde soluționarea litigiului pe fond, este competentă să se pronunțe asupra excepției, fie printr-o încheiere interlocutorie, fie prin hotărârea pe care o va pronunța în cauză. În situația în care instanța se pronunță asupra excepției de nelegalitate prin încheiere interlocutorie, aceasta poate fi atacată odată cu fondul.

(3) În cazul în care a constatat nelegalitatea actului administrativ cu caracter individual, instanța în fața căreia a fost invocată excepția de nelegalitate va soluționa cauza, fără a ține seama de actul a cărui nelegalitate a fost constatată.

(4) Actele administrative cu caracter normativ nu pot forma obiect al excepției de nelegalitate. Controlul judecătoresc al actelor administrative cu caracter normativ se exercită de către instanța de contencios administrativ în cadrul acțiunii în anulare, în condițiile prevăzute de prezenta lege.

Art. 5. Actele nesupuse controlului și limitele controlului. (1) Nu pot fi atacate în contenciosul administrativ:

a) actele administrative ale autorităților publice care privesc raporturile acestora cu Parlamentul;

b) actele de comandament cu caracter militar.

(2) Nu pot fi atacate pe calea contenciosului administrativ actele administrative pentru modificarea sau desființarea cărora se prevede, prin lege organică, o altă procedură judiciară.

(3) Actele administrative emise pentru aplicarea regimului stării de război, al stării de asediu sau al celei de urgență, cele care privesc apărarea și securitatea națională ori cele emise pentru restabilirea ordinii publice, precum și pentru înlăturarea consecințelor calamităților naturale, epidemiilor și epizootiilor pot fi atacate numai pentru exces de putere.

(4) În litigiile prevăzute la alin. (3) nu sunt aplicabile prevederile art. 14 și 21.

Constituționalitate. Prin Decizia nr. 302 din 1 martie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 7 alin. (4), art. 17 lit. f), art. 20 și art. 28 alin. (1) din Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, precum și ale art. 5 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 (M. Of. nr. 316 din 9 mai 2011), Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, excepție ridicată, din oficiu, de Curtea de Apel Brașov, Secția de contencios administrativ și fiscal, și a constatat că: sintagma „*cele care privesc apărarea și securitatea națională*” cuprinsă de acestea este neconstituțională.

Art. 6. Actele administrativ-jurisdicționale. (1) Jurisdicțiile administrative speciale sunt facultative și gratuite.

(2)^[1] Actele administrative susceptibile, potrivit legii organice, să facă obiectul unei jurisdicții speciale administrative pot fi atacate la instanța de contencios administrativ, cu respectarea dispozițiilor art. 7 alin. (1), dacă partea înțelege să nu exercite procedura administrativ-jurisdicțională.

(3) Actul administrativ-jurisdicțional pentru care, prin lege organică specială, se prevede o cale de atac în fața unei alte jurisdicții administrative speciale poate fi atacat direct la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la comunicare, dacă partea înțelege să renunțe la calea administrativ-jurisdicțională de atac.

(4) Dacă partea care a optat pentru jurisdicția administrativă specială sau pentru calea de atac la un alt organ administrativ-jurisdicțional înțelege să renunțe la aceasta în timpul soluționării litigiului, este obligată să notifice decizia de renunțare organului administrativ-jurisdicțional în cauză. Partea sesizează instanța de contencios administrativ în termen de 15 zile de la notificare. În această situație, procedura administrativă prealabilă prevăzută de art. 7 nu se mai efectuează.

Capitolul II. Procedura de soluționare a cererilor în contenciosul administrativ

Art. 7. Procedura prealabilă. (1)^[2] Înainte de a se adresa instanței de contencios administrativ competente, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim printr-un act administrativ individual trebuie să solicite autorității publice emitente sau autorității ierarhic superioare, dacă aceasta există, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia.

(1)^[3] În cazul actului administrativ normativ, plângerea prealabilă poate fi formulată oricând.

(2) Prevederile alin. (1) sunt aplicabile și în ipoteza în care legea specială prevede o procedură administrativ-jurisdicțională, iar partea nu a optat pentru aceasta.

(3) Este îndreptățită să introducă plângere prealabilă și persoana vătămată într-un drept al său sau într-un interes legitim, printr-un act administrativ cu caracter individual, adresat altui subiect de drept, din momentul în care a luat cunoștință, pe orice cale, de existența acestuia, în limitele termenului de 6 luni prevăzut la alin. (7).

^[1] Alin. (2)-(4) ale art. 6 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 6 din Legea nr. 262/2007.

^[2] Alin. (1) al art. 7 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 7 din Legea nr. 262/2007.

^[3] Alin. (1) al art. 7 a fost introdus prin art. I pct. 8 din Legea nr. 262/2007.

(4) Plângerea prealabilă, formulată potrivit prevederilor alin. (1), se soluționează în termenul prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. g).^[1]

(5)^[2] În cazul acțiunilor introduse de prefect, Avocatul Poporului, Ministerul Public, Agenția Națională a Funcționarilor Publici sau al celor care privesc cererile persoanelor vătămate prin ordonanțe sau dispoziții din ordonanțe, precum și în cazurile prevăzute la art. 2 alin. (2) și la art. 4 nu este obligatorie plângerea prealabilă.

(6) Plângerea prealabilă în cazul acțiunilor care au ca obiect contracte administrative are semnificația concilierii în cazul litigiilor comerciale, dispozițiile Codului de procedură civilă fiind aplicabile în mod corespunzător. În acest caz, plângerea trebuie făcută în termenul de 6 luni prevăzut la alin. (7), care va începe să curgă:

a) de la data încheierii contractului, în cazul litigiilor legate de încheierea lui;

b) de la data modificării contractului sau, după caz, de la data refuzului cererii de modificare făcute de către una dintre părți, în cazul litigiilor legate de modificarea contractului;

c) de la data încălcării obligațiilor contractuale, în cazul litigiilor legate de executarea contractului;

d) de la data expirării duratei contractului sau, după caz, de la data apariției oricărei alte cauze care atrage stingerea obligațiilor contractuale, în cazul litigiilor legate de încetarea contractului;

e) de la data constatării caracterului interpretabil al unei clauze contractuale, în cazul litigiilor legate de interpretarea contractului.

(7) Plângerea prealabilă în cazul actelor administrative unilaterale se poate introduce, pentru motive temeinice, și peste termenul prevăzut la alin. (1), dar nu mai târziu de 6 luni de la data emiterii actului. Termenul de 6 luni este termen de prescripție.

Constituționalitate: Prin Decizia nr. 797/2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. (3) și (7) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 (M. Of. nr. 707 din 19 octombrie 2007), Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. (7) și a constatat că „*textul de lege este neconstituțional în măsura în care termenul de 6 luni de la data emiterii actului se aplică plângerii prealabile formulate de persoana vătămată într-un drept al său sau într-un interes legitim, printr-un act administrativ cu caracter individual, adresat altui subiect de drept decât destinatarului actului*”.

Menționăm faptul că dispozițiile articolului declarat neconstituțional nu se abrogă, ci, în temeiul art. 147 alin. (1) din Constituție, „*și încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în*

^[1] Textul are în vedere forma art. 2 dinaintea modificării acestuia prin Legea nr. 262/2007. După această modificare, dispozițiile de la lit. g) se regăsesc la actuala lit. h) a art. 2.

^[2] Alin. (5) și (6) ale art. 7 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 9 din Legea nr. 262/2007.

acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept¹.

Art. 8. Obiectul acțiunii judiciare. (1)^[1] Persoana vătămată într-un drept recunoscut de lege sau într-un interes legitim printr-un act administrativ unilateral, nemulțumită de răspunsul primit la plângerea prealabilă sau care nu a primit niciun răspuns în termenul prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. h), poate sesiza instanța de contencios administrativ competentă, pentru a solicita anularea în tot sau în parte a actului, repararea pagubei cauzate și, eventual, reparații pentru daune morale. De asemenea, se poate adresa instanței de contencios administrativ și cel care se consideră vătămat într-un drept sau interes legitim al său prin nesoluționarea în termen sau prin refuzul nejustificat de soluționare a unei cereri, precum și prin refuzul de efectuare a unei anumite operațiuni administrative necesare pentru exercitarea sau protejarea dreptului sau interesului legitim.

(1)^[2] Persoanele fizice și persoanele juridice de drept privat pot formula capete de cerere prin care invocă apărarea unui interes legitim public numai în subsidiar, în măsura în care vătămarea interesului legitim public decurge logic din încălcarea dreptului subiectiv sau a interesului legitim privat.

(1)² Prin derogare de la dispozițiile alin. (1), acțiunile întemeiate pe încălcarea unui interes legitim public pot avea ca obiect numai anularea actului sau obligarea autorității pârâte să emită un act sau un alt înscris, respectiv să efectueze o anumită operațiune administrativă, sub sancțiunea penalităților de întârziere sau a amenzii, prevăzute la art. 24 alin. (2).

(2)^[3] Instanța de contencios administrativ este competentă să soluționeze litigiile care apar în fazele premergătoare încheierii unui contract administrativ, precum și orice litigii legate de încheierea, modificarea, interpretarea, executarea și încetarea contractului administrativ.

(3) La soluționarea litigiilor prevăzute la alin. (2) se are în vedere regula după care principiul libertății contractuale este subordonat principiului priorității interesului public.

Note: 1. Potrivit art. 10 alin. (5) și art. 14 alin. (3) din Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri (republicat în M. Of. nr. 631 din 23 septembrie 2009), persoana interesată poate face contestație potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004 atât împotriva *deciziei emise de direcția de muncă și protecție socială prin care se soluționează cererile depuse de persoanele care solicită stabilirea și acordarea drepturilor în calitate de persoane*

^[1] Alin. (1) al art. 8 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 10 din Legea nr. 262/2007.

^[2] Alin. (1) și (1)² au fost introduse prin art. I pct. 11 din Legea nr. 262/2007.

^[3] Alin. (2) și (3) ale art. 8 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 12 din Legea nr. 262/2007.

persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, cât și împotriva deciziei de revizuire emisă de direcția de muncă și protecție socială.

2. Conform art. 12 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții (republicată în M. Of. nr. 933 din 13 octombrie 2004), *autorizațiile de construire sau de desființare, emise cu încălcarea prevederilor legale, pot fi anulate de către instanțele de contencios administrativ, potrivit legii.*

3. Conform art. 3 alin. (4) din Legea nr. 51/1993 privind acordarea unor drepturi magistraților care au fost înlăturați din justiție pentru considerente politice în perioada anilor 1945-1952 (M. Of. nr. 157 din 12 iulie 1993), *împotriva hotărârilor Comisiei constituite pe lângă tribunalul județean, respectiv Tribunalul București, prin care se soluționează cererile de acordare a drepturilor prevăzute de lege în favoarea magistraților care, în perioada anilor 1945-1952, au fost înlăturați din justiție, din motive politice, persoana în cauză sau direcția generală a finanțelor publice județeană poate face contestație, în condițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, în termen de 15 zile de la comunicarea hotărârii către acestea.*

4. Conform art. 9 din Legea nr. 61/1993 privind alocația de stat pentru copii (republicată în M. Of. nr. 300 din 7 mai 2009), *contestațiile formulate împotriva modului de stabilire și de plată a alocației de stat pentru copii se soluționează potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004.*

5. Potrivit art. 20 alin. (1) din Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, republicată (M. Of. nr. 472 din 5 iulie 2011), *hotărârea comisiei de soluționare a întâmpinărilor formulate cu privire la propunerile de expropriere de către proprietarii și titularii altor drepturi reale asupra imobilelor în cauză, poate fi contestată la Curtea de apel în raza căreia se află situat imobilul, în termen de 15 zile de la comunicare, potrivit prevederilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004.*

6. Potrivit art. 20 din Legea nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război (republicată în M. Of. nr. 783 din 28 octombrie 2002), *contestațiile privind modul de stabilire de către Ministerul Apărării Naționale a calității de veteran de război și de văduvă de război se soluționează conform Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004.*

7. Conform art. 8 alin. (2) din Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietatea publică (M. Of. nr. 448 din 24 noiembrie 1998), *hotărârea de trecere a bunurilor din domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale în domeniul public al acestora poate fi atacată, în condițiile legii, la instanța de contencios administrativ competentă în a cărei rază teritorială se află bunul.*

Conform art. 23, *litigiile cu privire la delimitarea domeniului public al statului, județelor, comunelor, orașelor sau al municipiilor sunt de competența instanțelor de contencios administrativ.*

8. Potrivit art. 18 alin. (6) din Legea nr. 303/2004 privind Statutul judecătorilor și procurorilor (republicată în M. Of. nr. 826 din 13 septembrie 2005), *hotărârile consiliului științific al Institutului Național al Magistraturii prin care se aplică sancțiuni disciplinare auditorilor de justiție pot fi atacate la instanța de contencios administrativ și fiscal competentă.*

9. Pentru alte acte normative care, în mod expres, fie prevăd competența instanțelor de contencios administrativ, fie fac trimitere la prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004 ca reglementare-cadru în privința soluționării litigiilor

născute în aplicarea dispozițiilor lor, a se vedea și *Gabriela-Victoria Birsan, Bogdan Georgescu*, Legea contenciosului administrativ nr. 544/2004 adnotată, ed. a 2-a, Ed. Hamangiu, București, 2008.

Art. 9. Acțiunile împotriva ordonanțelor Guvernului. (1)^[1] Persoana vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim prin ordonanțe sau dispoziții din ordonanțe poate introduce acțiune la instanța de contencios administrativ, însoțită de excepția de neconstituționalitate, în măsura în care obiectul principal nu este constatarea neconstituționalității ordonanței sau a dispoziției din ordonanță.

(2) Instanța de contencios administrativ, dacă apreciază că excepția îndeplinește condițiile prevăzute de art. 29 alin. (1) și (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, sesizează, prin încheiere motivată, Curtea Constituțională și suspendă soluționarea cauzei pe fond.

(3)^[2] După pronunțarea Curții Constituționale, instanța de contencios administrativ repune cauza pe rol și dă termen, cu citarea părților. Dacă ordonanța sau o dispoziție a acesteia a fost declarată neconstituțională, instanța soluționează fondul cauzei; în caz contrar, acțiunea se respinge ca inadmisibilă.

(4) În situația în care decizia de declarare a neconstituționalității este urmarea unei excepții ridicate în altă cauză, acțiunea poate fi introdusă direct la instanța de contencios administrativ competentă, în limitele unui termen de decădere de un an, calculat de la data publicării deciziei Curții Constituționale în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(5)^[3] Acțiunea prevăzută de prezentul articol poate avea ca obiect acordarea de despăgubiri pentru prejudiciile cauzate prin ordonanțe ale Guvernului, anularea actelor administrative emise în baza acestora, precum și, după caz, obligarea unei autorități publice la emiterea unui act administrativ sau la realizarea unei anumite operațiuni administrative.

Art. 10. (1)^[4] Litigiile privind actele administrative emise sau încheiate de autoritățile publice locale și județene, precum și cele care privesc taxe și impozite, contribuții, datorii vamale, precum și accesorii ale acestora de până la 1.000.000 de lei se soluționează în fond de tribunalele administrativ-fiscale, iar cele privind actele administrative emise sau încheiate de autoritățile publice centrale, precum și cele care privesc taxe și impozite, contribuții, datorii vamale, precum și accesorii ale acestora mai mari de

^[1] Alin. (1) de la art. 9 este redat astfel cum a fost reprodus prin art. unic din Legea nr. 100/2008.

^[2] Alin. (3) și (4) ale art. 9 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 13 din Legea nr. 262/2007.

^[3] Alin. (5) al art. 9 a fost introdus prin art. I pct. 14 din Legea nr. 262/2007.

^[4] Alin. (1) al art. 10 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 54 pct. 1 din Legea nr. 76/2012.

1.000.000 de lei se soluționează în fond de secțiile de contencios administrativ și fiscal ale curților de apel, dacă prin lege organică specială nu se prevede altfel.

(1)^[1] Toate cererile privind actele administrative emise de autoritățile publice centrale care au ca obiect sume reprezentând finanțarea nerambursabilă din partea Uniunii Europene, indiferent de valoare, se soluționează în fond de secțiile de contencios administrativ și fiscal ale curților de apel.

(2) Recursul împotriva sentințelor pronunțate de tribunalele administrativ-fiscale se judecă de secțiile de contencios administrativ și fiscal ale curților de apel, iar recursul împotriva sentințelor pronunțate de secțiile de contencios administrativ și fiscal ale curților de apel se judecă de Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție, dacă prin lege organică specială nu se prevede altfel.

(3) Reclamantul se poate adresa instanței de la domiciliul său sau celei de la domiciliul pârâtului. Dacă reclamantul a optat pentru instanța de la domiciliul pârâtului, nu se poate invoca excepția necompetenței teritoriale.

Note: 1. Conform art. 19 alin. (4) din Legea cetățeniei române nr. 21/1991 (republicată în M. Of. nr. 576 din 13 august 2010), „Ordinul de respingere a cererii de acordare sau redobândire a cetățeniei române poate fi atacat, în termen de 15 zile de la data comunicării, la Curtea de Apel București, Secția contencios administrativ. Hotărârea curții de apel este definitivă și poate fi supusă recursului la secția de contencios administrativ a Înaltei Curți de Casație și Justiție”.

2. Potrivit art. 88 alin. (4) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (republicată în M. Of. nr. 98 din 7 februarie 2011), împotriva hotărârilor Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România, pronunțate în recursul declarat împotriva hotărârilor Comisiei centrale de disciplină, respectiv împotriva hotărârilor Comisiei centrale de disciplină, pronunțate în recursul declarat împotriva hotărârilor comisiilor de disciplină organizate în cadrul fiecărei barou, în privința abaterilor disciplinare săvârșite de avocați, partea interesată poate declara recurs la secția de contencios a Curții de Apel București, a cărei hotărâre este definitivă și irevocabilă.

3. Conform art. 22 din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public (M. Of. nr. 663 din 23 octombrie 2001), în cazul în care o persoană se consideră vătămată în drepturile sale, prevăzute în Legea nr. 544/2001, aceasta poate face plângere la secția de contencios administrativ a tribunalului în a cărei rază teritorială domiciliază sau în a cărei rază teritorială se află sediul autorității ori al instituției publice. Plângerea se face în termen de 30 de zile de la data expirării termenului prevăzut la art. 7 în care autoritățile și instituțiile publice au obligația să răspundă în scris la solicitarea informațiilor de interes public. Hotărârea tribunalului este supusă recursului. Decizia Curții de apel este definitivă și irevocabilă. Atât plângerea, cât și apelul se judecă în instanță în procedură de urgență și sunt scutite de taxă de timbru.

4. Conform art. 113 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară (republicată în M. Of. nr. 826 din 13 septembrie 2005), împotriva sancțiunilor disciplinare aplicate de ministrul justiției asistenților judiciari se poate face

[1] Alin. (1^a) al art. 10 a fost introdus prin art. 54 pct. 3 din Legea nr. 76/2012.

contestație, în termen de 30 de zile de la comunicarea sancțiunii, la *secția de contencios administrativ și fiscal a curții de apel în circumscripția căreia funcționează cel sancționat*. Hotărârea curții de apel este definitivă.

5. Potrivit art. 29 alin. (7) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii (republicată în M. Of. nr. 827 din 13 septembrie 2005), *hotărârile Plenului Consiliului Superior al Magistraturii privind cariera și drepturile judecătorilor și procurorilor* pot fi atacate cu recurs, de orice persoană interesată, în termen de 15 zile de la comunicare sau de la publicare, la *Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție*. Recursul suspendă executarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii. Hotărârea prin care se soluționează recursul prevăzut la alin. (7) este irevocabilă.

Art. 11. Termenul de introducere a acțiunii. (1)^[1] Cererile prin care se solicită anularea unui act administrativ individual, a unui contract administrativ, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei cauzate se pot introduce în termen de 6 luni de la:

- a) data comunicării răspunsului la plângerea prealabilă;
- b) data comunicării refuzului nejustificat de soluționare a cererii;
- c) data expirării termenului de soluționare a plângerii prealabile, respectiv data expirării termenului legal de soluționare a cererii;
- d) data expirării termenului prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. h), calculat de la comunicarea actului administrativ emis în soluționarea favorabilă a cererii sau, după caz, a plângerii prealabile;
- e) data încheierii procesului-verbal de finalizare a procedurii concilierii, în cazul contractelor administrative.

(2) Pentru motive temeinice, în cazul actului administrativ individual, cererea poate fi introdusă și peste termenul prevăzut la alin. (1), dar nu mai târziu de un an de la data comunicării actului, data luării la cunoștință, data introducerii cererii sau data încheierii procesului-verbal de conciliere, după caz.

(2')^[2] În cazul suspendării, potrivit legii speciale, a procedurii de soluționare a plângerii prealabile, termenul prevăzut la alin. (1) curge după reluarea procedurii, de la momentul finalizării acesteia sau de la data expirării termenului legal de soluționare, după caz, dacă a expirat termenul prevăzut la alin. (2).

(3) În cazul acțiunilor formulate de prefect, Avocatul Poporului, Ministerul Public sau Agenția Națională a Funcționarilor Publici, termenul curge de la data când s-a cunoscut existența actului nelegal, fiind aplicabile în mod corespunzător prevederile alin. (2).

(4) Ordonanțele sau dispozițiile din ordonanțe care se consideră a fi neconstituționale, precum și actele administrative cu caracter normativ care se consideră a fi nelegale pot fi atacate oricând.

^[1] Alin. (1) și (2) ale art. 11 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 16 din Legea nr. 262/2007.

^[2] Alin. (2') al art. 11 a fost introdus prin art. I pct. 17 din Legea nr. 262/2007.

(5) Termenul prevăzut la alin. (1) este termen de prescripție, iar termenul prevăzut la alin. (2) este termen de decădere.

Art. 12.^[1] Documentele necesare. Reclamantul anexează la acțiune copia actului administrativ pe care îl atacă sau, după caz, răspunsul autorității publice prin care i se comunică refuzul rezolvării cererii sale. În situația în care reclamantul nu a primit niciun răspuns la cererea sa, va depune la dosar copia cererii, certificată prin numărul și data înregistrării la autoritatea publică, precum și orice înscris care face dovada îndeplinirii procedurii prealabile, dacă acest demers era obligatoriu. În situația în care reclamantul introduce acțiune împotriva autorității care refuză să pună în executare actul administrativ emis în urma soluționării favorabile a cererii ori a plângerii prealabile, va depune la dosar și copia certificată după acest act.

Art. 13. Citarea părților, relații. (1)^[2] La primirea cererii, instanța dispune citarea părților și poate cere autorității al cărei act este atacat să îi comunice de urgență acel act, împreună cu întreaga documentație care a stat la baza emiterii lui, precum și orice alte lucrări necesare pentru soluționarea cauzei.

(2) În situația în care reclamant este un terț în sensul art. 1 alin. (2) sau când acțiunea este introdusă de Avocatul Poporului ori de Ministerul Public, instanța va cere autorității publice emitente să îi comunice de urgență actul atacat împreună cu documentația care a stat la baza emiterii lui, precum și orice alte lucrări necesare pentru soluționarea cauzei.

(3)^[3] În mod corespunzător situațiilor prevăzute la alin. (1) și (2), după caz, se procedează și în cazul acțiunilor care au ca obiect refuzul de rezolvare a cererii privind un drept recunoscut de lege sau un interes legitim.

(4) Dacă autoritatea publică nu trimite în termenul stabilit de instanță lucrările cerute, conducătorul acesteia va fi obligat, prin încheiere interlocutorie, să plătească statului, cu titlu de amendă judiciară, 10% din salariul minim brut pe economie pentru fiecare zi de întârziere nejustificată.

Art. 14.^[4] Suspendarea executării actului. (1) În cazuri bine justificate și pentru prevenirea unei pagube iminente, după sesizarea, în condițiile art. 7, a autorității publice care a emis actul sau a autorității ierarhic superioare, persoana vătămată poate să ceară instanței competente să dispună suspendarea executării actului administrativ unilateral până la pronunțarea instanței de fond. În cazul în care persoana vătămată nu introduce acțiunea

^[1] Art. 12 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 18 din Legea nr. 262/2007.

^[2] Alin. (1) al art. 13 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 19 din Legea nr. 262/2007.

^[3] Alin. (3) al art. 13 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 19 din Legea nr. 262/2007.

^[4] Art. 14 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 20 din Legea nr. 262/2007.

în anularea actului în termen de 60 de zile, suspendarea încetează de drept și fără nicio formalitate.

(2) Instanța soluționează cererea de suspendare, de urgență și cu precădere, cu citarea părților.

(3) Când în cauză este un interes public major, de natură a perturba grav funcționarea unui serviciu public administrativ, cererea de suspendare a actului administrativ normativ poate fi introdusă și de Ministerul Public, din oficiu sau la sesizare, prevederile alin. (2) aplicându-se în mod corespunzător.

(4) Hotărârea prin care se pronunță suspendarea este executorie de drept. Ea poate fi atacată cu recurs în termen de 5 zile de la comunicare. Recursul nu este suspensiv de executare.

(5) În ipoteza în care se emite un nou act administrativ cu același conținut ca și cel suspendat de către instanță, acesta este suspendat de drept, în acest caz nu este obligatorie plângerea prealabilă.

(6) Nu pot fi formulate mai multe cereri de suspendare succesive pentru aceleași motive.

(7) Suspendarea executării actului administrativ are ca efect încetarea oricărei forme de executare, până la expirarea duratei suspendării.

Art. 15. Solicitarea suspendării prin acțiunea principală. (1)^[1]

Suspendarea executării actului administrativ unilateral poate fi solicitată de reclamant, pentru motivele prevăzute la art. 14, și prin cererea adresată instanței competente pentru anularea, în tot sau în parte, a actului atacat. În acest caz, instanța poate dispune suspendarea actului administrativ atacat, până la soluționarea definitivă și irevocabilă a cauzei. Cererea de suspendare se poate formula odată cu acțiunea principală sau printr-o acțiune separată, până la soluționarea acțiunii în fond.

(2) Dispozițiile art. 14 alin. (2)-(7) se aplică în mod corespunzător.

(3) Hotărârea dată cererii de suspendare este executorie de drept, iar introducerea recursului, potrivit art. 14 alin. (4), nu suspendă executarea.

(4)^[2] În ipoteza admiterii acțiunii de fond, măsura suspendării, dispusă în condițiile art. 14, se prelungește de drept până la soluționarea definitivă și irevocabilă a cauzei, chiar dacă reclamantul nu a solicitat suspendarea executării actului administrativ în temeiul alin. (1).

Art. 16. Introducerea în cauză a funcționarului. (1)^[3] Cererile în justiție prevăzute de prezenta lege pot fi formulate și personal împotriva persoanei care a contribuit la elaborarea, emiterea sau încheierea actului ori, după caz, care se face vinovată de refuzul de a rezolva cererea referitoare la un drept

^[1] Alin. (1) și (2) ale art. 15 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 21 din Legea nr. 262/2007.

^[2] Alin. (4) al art. 15 a fost introdus prin art. I pct. 22 din Legea nr. 262/2007.

^[3] Alin. (1) al art. 16 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 23 din Legea nr. 262/2007.

subiectiv sau la un interes legitim, dacă se solicită plata unor despăgubiri pentru prejudiciul cauzat ori pentru întârziere. În cazul în care acțiunea se admite, persoana respectivă poate fi obligată la plata despăgubirilor, solidar cu autoritatea publică pârâtă.

(2) Persoana acționată astfel în justiție îl poate chema în garanție pe superiorul său ierarhic, de la care a primit ordin scris să elaboreze sau să nu elaboreze actul.

Art. 16¹.^[1] Introducerea în cauză a altor subiecte de drept. Instanța de contencios administrativ poate introduce în cauză, la cerere, organismele sociale interesate sau poate pune în discuție, din oficiu, necesitatea introducerii în cauză a acestora, precum și a altor subiecte de drept.

Art. 17. Judecarea cererilor. (1) Cererile adresate instanței se judecă de urgență și cu precădere în ședință publică, în completul stabilit de lege.

(2) Pentru cererile formulate în baza prezentei legi se percep taxele de timbru prevăzute de Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare, pentru cauzele neevaluabile în bani, cu excepția celor care au ca obiect contractele administrative, care se vor taxa la valoare.

(3)^[2] Hotărârile se redactează și se motivează în cel mult 30 de zile de la pronunțare.

Art. 18. Soluțiile pe care le poate da instanța. (1)^[3] Instanța, soluționând cererea la care se referă art. 8 alin. (1), poate, după caz, să anuleze, în tot sau în parte, actul administrativ, să oblige autoritatea publică să emită un act administrativ, să elibereze un alt înscris sau să efectueze o anumită operațiune administrativă.

(2) Instanța este competentă să se pronunțe, în afara situațiilor prevăzute la art. 1 alin. (6), și asupra legalității operațiunilor administrative care au stat la baza emiterii actului supus judecării.

(3) În cazul soluționării cererii, instanța va hotărî și asupra despăgubirilor pentru daunele materiale și morale cauzate, dacă reclamantul a solicitat acest lucru.

(4) Atunci când obiectul acțiunii în contencios administrativ îl formează un contract administrativ, în funcție de starea de fapt, instanța poate:

a) dispune anularea acestuia, în tot sau în parte;

b) obliga autoritatea publică să încheie contractul la care reclamantul este îndrituit;

c) impune uneia dintre părți îndeplinirea unei anumite obligații;

^[1] Art. 16¹ a fost introdus prin art. I pct. 24 din Legea nr. 262/2007.

^[2] Alin. (3) al art. 17 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 25 din Legea nr. 262/2007.

^[3] Alin. (1) și (2) ale art. 18 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 26 din Legea nr. 262/2007.

- d) suplini consimțământul unei părți, când interesul public o cere;
- e) obliga la plata unor despăgubiri pentru daunele materiale și morale.

(5)^[1] Soluțiile prevăzute la alin. (1) și alin. (4) lit. b) și c) pot fi stabilite sub sancțiunea unei penalități aplicabile părții obligate, pentru fiecare zi de întârziere.

(6)^[2] În toate situațiile, instanța poate stabili, prin dispozitiv, la cererea părții interesate, un termen de executare, precum și amenda prevăzută la art. 24 alin. (2).

Art. 19. Termenul de prescripție pentru despăgubiri. (1) Când persoana vătămată a cerut anularea actului administrativ, fără a cere în același timp și despăgubiri, termenul de prescripție pentru cererea de despăgubire curge de la data la care acesta a cunoscut sau trebuia să cunoască întinderea pagubei.

(2) Cererile se adresează instanțelor de contencios administrativ competente, în termenul de un an prevăzut la art. 11 alin. (2).

(2¹)^[3] Dispozițiile alin. (1) și (2) se aplică, în mod corespunzător, și contractelor administrative.

(3) Cererile prevăzute la alin. (2) se supun normelor prezentei legi în ceea ce privește procedura de judecată și taxele de timbru.

Art. 20. Recursul. (1)^[4] Hotărârea pronunțată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 zile de la comunicare.

(2) Recursul suspendă executarea și se judecă de urgență.

(3)^[5] În cazul admiterii recursului, instanța de recurs, casând sentința, va rejudeca litigiul în fond. Când hotărârea primei instanțe a fost pronunțată fără a se judeca fondul ori dacă judecata s-a făcut în lipsa părții care a fost nelegal citată atât la administrarea probelor, cât și la dezbateră fondului, cauza se va trimite, o singură dată, la această instanță. În cazul în care judecata în primă instanță s-a făcut în lipsa părții care a fost nelegal citată la administrarea probelor, dar a fost legal citată la dezbateră fondului, instanța de recurs, casând sentința, va rejudeca litigiul în fond.

Art. 21. (1)^[6] Abrogat.

(2)^[7] Abrogat.

^[1] Alin. (5) al art. 18 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 26 din Legea nr. 262/2007.

^[2] Alin. (6) al art. 18 a fost introdus prin art. I pct. 27 din Legea nr. 262/2007.

^[3] Alin. (2¹) al art. 19 a fost introdus prin art. I pct. 28 din Legea nr. 262/2007.

^[4] Alin. (1) al art. 20 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 29 din Legea nr. 262/2007.

^[5] Alin. (3) al art. 20 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 54 pct. 4 din **Legea nr. 76/2012.**

^[6] Alin. (1) al art. 21 a fost abrogat prin art. 54 pct. 5 din **Legea nr. 76/2012.**

^[7] Alin. (2) al art. 21 a fost abrogat prin art. unic din Legea nr. 299/2011.

Capitolul III. Procedura de executare

Art. 22.^[1] Titlul executoriu. Hotărârile judecătorești definitive pronunțate potrivit prezentei legi sunt titluri executorii.

Art. 23.^[2] Obligația publicării. Hotărârile judecătorești definitive și irevocabile prin care s-a anulat în tot sau în parte un act administrativ cu caracter normativ sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor. Acestea se publică obligatoriu după motivare, la solicitarea instanțelor, în Monitorul Oficial al României, Partea I, sau, după caz, în monitoarele oficiale ale județelor ori al municipiului București, fiind scutite de plata taxelor de publicare.

Art. 24.^[3] Obligația executării. (1) Dacă în urma admiterii acțiunii autoritatea publică este obligată să încheie, să înlocuiască sau să modifice actul administrativ, să elibereze un alt înscris sau să efectueze anumite operațiuni administrative, executarea hotărârii definitive și irevocabile se face în termenul prevăzut în cuprinsul acesteia, iar în lipsa unui astfel de termen, în cel mult 30 de zile de la data rămânării irevocabile a hotărârii.

(2)^[4] În cazul în care termenul nu este respectat, se aplică conducătorului autorității publice sau, după caz, persoanei obligate o amendă de 20% din salariul minim brut pe economie pe zi de întârziere, iar reclamantul are dreptul la penalități, în condițiile art. 894 din Codul de procedură civilă.

(2)^[5] Dispozițiile Codului de procedură civilă privind executarea silită rămân aplicabile.

(3)^[6] *Abrogat.*

Art. 25. Instanța de executare. (1) Sancțiunea și despăgubirile prevăzute la art. 24 alin. (2) se aplică, respectiv se acordă, de instanța de executare, la cererea reclamantului. Hotărârea se ia în camera de consiliu, de urgență, cu citarea părților.

(2) Cererea prevăzută la alin. (1) este scutită de taxa de timbru.

(3)^[7] Hotărârea pronunțată de instanța de executare poate fi atacată cu recurs, în termen de 5 zile de la comunicare.

(4) Prevederile alin. (1)-(3) se aplică, în mod corespunzător, și pentru punerea în executare a hotărârilor instanțelor de contencios administrativ date

^[1] Art. 22 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 54 pct. 6 din **Legea nr. 76/2012**.

^[2] Art. 23 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 1 pct. 32 din Legea nr. 262/2007.

^[3] Art. 24 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 1 pct. 33 din Legea nr. 262/2007.

^[4] Alin. (2) al art. 24 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 54 pct. 7 din **Legea nr. 76/2012**.

^[5] Alin. (2¹) al art. 24 a fost introdus prin art. 54 pct. 8 din **Legea nr. 76/2012**.

^[6] Alin. (3) al art. 24 va fi abrogat de la 1 februarie 2014, conform art. 161 din **Legea nr. 187/2012**.

^[7] Alin. (3) al art. 25 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 1 pct. 34 din Legea nr. 262/2007.

pentru soluționarea litigiilor ce au avut ca obiect contracte administrative.

Art. 26.^[1] Acțiunea în regres. Conducătorul autorității publice se poate îndrepta cu acțiune împotriva celor vinovați de neexecutarea hotărârii, potrivit dreptului comun. În cazul în care cei vinovați sunt demnitari sau funcționari publici, se aplică reglementările speciale.

Capitolul IV. Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 27. Judecarea cauzelor aflate pe rol. Cauzele aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a prezentei legi vor continua să se judece potrivit legii aplicabile în momentul sesizării instanței.

Art. 28.^[2] Completarea cu dreptul comun. (1)^[3] Dispozițiile prezentei legi se completează cu prevederile Codului civil și cu cele ale Codului de procedură civilă, în măsura în care nu sunt incompatibile cu specificul raporturilor de putere dintre autoritățile publice, pe de o parte, și persoanele vătămate în drepturile sau interesele lor legitime, pe de altă parte.

(2) Instanța de contencios administrativ nu poate suspenda judecarea pricinii când s-a început urmărirea penală pentru o infracțiune săvârșită în legătură cu actul administrativ atacat, dacă reclamantul – persoană vătămată – stăruie în continuarea judecării pricinii.

(3) Acțiunile introduse de persoanele de drept public și de orice autoritate publică, în apărarea unui interes public, precum și cele introduse împotriva actelor administrative normative nu mai pot fi retrase, cu excepția situației în care sunt formulate și pentru apărarea drepturilor sau intereselor legitime de care pot dispune persoanele fizice sau juridice de drept privat.

Art. 29. Corelarea terminologică. Ori de câte ori într-o lege specială anterioară prezentei legi se face trimitere la Legea contenciosului administrativ nr. 29/1990 sau generic la instanța de contencios administrativ, trimiterea se va socoti făcută la dispozițiile corespunzătoare din prezenta lege.

Art. 30. Dispoziții tranzitorii. Până la constituirea tribunalelor administrativ-fiscale, litigiile se soluționează de secțiile de contencios administrativ ale tribunalelor.

Art. 31. Intrarea în vigoare. (1) Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Pe aceeași dată se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 29/1990, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 122 din 8 noiembrie 1990, cu modificările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare.

^[1] Art. 26 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 35 din Legea nr. 262/2007.

^[2] Art. 28 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 36 din Legea nr. 262/2007.

^[3] Alin. (1) al art. 28 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 54 pct. 9 din Legea nr. 76/2012.

2. Legea nr. 90/2001 **privind organizarea și funcționarea Guvernului României** **și a ministerelor**

publicată în
M. Of. nr. 164 din 2 aprilie 2001

cu modificările și completările aduse prin:

- **Legea nr. 161/2003** privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției (M. Of. nr. 279 din 21 aprilie 2003);
- **O.U.G. nr. 64/2003** pentru stabilirea unor măsuri privind înființarea, organizarea, reorganizarea sau funcționarea unor structuri din cadrul aparatului de lucru al Guvernului, a ministerelor, a altor organe de specialitate ale administrației publice centrale și a unor instituții publice (M. Of. nr. 464 din 29 iunie 2003), aprobată prin Legea nr. 194/2004 (M. Of. nr. 486 din 31 mai 2004);
- **Legea nr. 23/2004** pentru modificarea și completarea Legii nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor (M. Of. nr. 187 din 3 martie 2004);
- **O.U.G. nr. 17/2005** pentru stabilirea unor măsuri organizatorice la nivelul administrației publice centrale (M. Of. nr. 229 din 9 martie 2005), aprobată prin Legea nr. 198/2005 (M. Of. nr. 550 din 28 iunie 2005);
- **Legea nr. 117/2005** pentru completarea art. 19 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor (M. Of. nr. 389 din 9 mai 2005);
- **Legea nr. 250/2006** pentru modificarea Legii nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor (M. Of. nr. 554 din 27 iunie 2006);
- **O.U.G. nr. 87/2007** pentru modificarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991 (M. Of. nr. 634 din 14 septembrie 2007), aprobată prin Legea nr. 70/2008 (M. Of. nr. 283 din 11 aprilie 2008);
- **O.U.G. nr. 221/2008** pentru stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale (M. Of. nr. 882 din 24 decembrie 2008), aprobată prin Legea nr. 186/2009 (M. Of. nr. 368 din 1 iunie 2009);
- **O.U.G. nr. 17/2009** privind desființarea Cancelariei Primului-Ministru și stabilirea unor măsuri pentru reorganizarea aparatului de lucru al Guvernului (M. Of. nr. 145 din 9 martie 2009);
- **O.U.G. nr. 24/2009** privind stabilirea unor competențe pentru ordonatorul principal de credite al aparatului de lucru al Guvernului (M. Of. nr. 176 din 20 martie 2009), aprobată prin Legea nr. 297/2009 (M. Of. nr. 645 din 1 octombrie 2009);
- **Legea nr. 376/2009** pentru completarea art. 26 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor (M. Of. nr. 835 din 3 decembrie 2009);
- **O.U.G. nr. 2/2010** privind unele măsuri pentru organizarea și funcționarea aparatului de lucru al Guvernului și pentru modificarea unor acte normative (M. Of. nr. 76 din 3 februarie 2010);

- **O.U.G. nr. 16/2012** privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale (M. Of. nr. 314 din 10 mai 2012);
- **Legea nr. 132/2012** pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 16/2012 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale (M. Of. nr. 498 din 19 iulie 2012);
- **O.U.G. nr. 96/2012** privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale și pentru modificarea unor acte normative (M. Of. nr. 884 din 22 decembrie 2012).

Cuprins	Art.
Capitolul I. Organizarea și funcționarea Guvernului _____	1-33
Secțiunea 1. Rolul și funcțiile Guvernului _____	1
Secțiunea a 2-a. Componenta Guvernului _____	2-10
Secțiunea a 3-a. Atribuțiile Guvernului _____	11-12
Secțiunea a 4-a. Primul-ministru _____	13-19
Secțiunea a 5-a. Organizarea aparatului de lucru al Guvernului _____	20-23
Secțiunea a 6-a. Funcționarea Guvernului _____	24-33
Capitolul II. Organizarea și funcționarea ministerelor _____	34-56
Secțiunea 1. Dispoziții generale _____	34-39
Secțiunea a 2-a. Organizarea ministerelor _____	40-45
Secțiunea a 3-a. Conducerea ministerelor _____	46-52
Secțiunea a 4-a. Atribuțiile generale ale miniștrilor _____	53-56
Capitolul III. Dispoziții finale _____	57-61

Capitolul I. Organizarea și funcționarea Guvernului

Secțiunea 1. Rolul și funcțiile Guvernului

Art. 1. (1) Guvernul este autoritatea publică a puterii executive, care funcționează în baza votului de încredere acordat de Parlament și care asigură realizarea politicii interne și externe a țării și exercită conducerea generală a administrației publice.

(2) Guvernul are rolul de a asigura funcționarea echilibrată și dezvoltarea sistemului național economic și social, precum și racordarea acestuia la sistemul economic mondial în condițiile promovării intereselor naționale.

(3) Guvernul se organizează și funcționează în conformitate cu prevederile constituționale, având la bază Programul de guvernare acceptat de Parlament.

(4) Numirea Guvernului se face de Președintele României pe baza votului de încredere acordat Guvernului de Parlament.

(5) Pentru realizarea Programului de guvernare Guvernul exercită următoarele funcții:

- a) **funcția de strategie**, prin care se asigură elaborarea strategiei de punere în aplicare a Programului de guvernare;
- b) **funcția de reglementare**, prin care se asigură elaborarea cadrului normativ și instituțional necesar în vederea realizării obiectivelor strategice;
- c) **funcția de administrare a proprietății statului**, prin care se asigură administrarea proprietății publice și private a statului, precum și gestionarea serviciilor pentru care statul este responsabil;
- d) **funcția de reprezentare**, prin care se asigură, în numele statului român, reprezentarea pe plan intern și extern;
- e) **funcția de autoritate de stat**, prin care se asigură urmărirea și controlul aplicării și respectării reglementărilor în domeniul apărării, ordinii publice și siguranței naționale, precum și în domeniile economic și social și al funcționării instituțiilor și organismelor care își desfășoară activitatea în subordinea sau sub autoritatea Guvernului.

Secțiunea a 2-a. Componenta Guvernului

Art. 2.^[1] Pot fi membri ai Guvernului persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară, se bucură de exercițiul drepturilor electorale, nu au suferit condamnări penale și nu se găsesc în unul dintre cazurile de incompatibilitate prevăzute în cartea I titlul IV din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 3. (1) Guvernul este alcătuit din primul-ministru și miniștri.

(2)^[2] Din Guvern pot face parte: viceprim-miniștri, miniștri de stat, precum și miniștri delegați, cu însărcinări speciale pe lângă prim-ministru, prevăzuți în lista Guvernului prezentată Parlamentului pentru acordarea votului de încredere.

(3)^[3] În cazul în care viceprim-ministrul nu are și calitatea de ministru, acesta dispune de un aparat propriu de lucru care face parte din aparatul de lucru al Guvernului.

(4)^[4] *Abrogat.*

(5) Viceprim-ministrul este ajutat în activitatea sa de unul sau mai mulți consilieri de stat, numiți, respectiv eliberați din funcție prin decizie a primului-ministru, la propunerea viceprim-ministrului.

^[1] Art. 2 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 1 din Legea nr. 23/2004.

^[2] Alin. (2) al art. 3 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. X din **O.U.G. nr. 96/2012.**

^[3] Alin. (3) al art. 3 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 1 din Legea nr. 132/2012.

^[4] Alin. (4) al art. 3 a fost abrogat prin art. I pct. 1 din Legea nr. 132/2012.

(6)^[1] *Abrogat.*

Art. 4. (1)^[2] *Abrogat.*

(2) Constatarea stării de incompatibilitate se face de primul-ministru, care va dispune măsurile necesare pentru încetarea acesteia.

Art. 5. Funcția de membru al Guvernului încetează în urma demisiei, a revocării, a pierderii drepturilor electorale, a stării de incompatibilitate, a decesului și a demiterii în condițiile prevăzute la art. 8 alin. (2).

Art. 6. Demisia din funcția de membru al Guvernului se anunță public, se prezintă în scris primului-ministru și devine irevocabilă din momentul în care s-a luat act de depunerea ei, dar nu mai târziu de 15 zile de la data depunerii.

Art. 7. (1) Revocarea din funcția de membru al Guvernului se face de Președintele României, prin decret, la propunerea primului-ministru.

(2) Revocarea are loc în caz de remaniere guvernamentală.

Art. 8. (1) În cazul în care încetarea calității de membru al Guvernului intervine ca urmare a demisiei, a pierderii drepturilor electorale, a incompatibilității, a decesului și în alte situații prevăzute de lege, Președintele României, la propunerea primului-ministru, ia act de aceasta și declară vacantă funcția de membru al Guvernului.

(2) În cazul în care un membru al Guvernului a fost condamnat penal printr-o hotărâre judecătorească definitivă sau averea sa a fost declarată, în tot sau în parte, ca fiind dobândită în mod ilicit, printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă, el este demis de Președintele României, la propunerea primului-ministru.

Art. 9. (1) Dacă primul-ministru se află în una dintre situațiile prevăzute la art. 5 sau este în imposibilitate de a-și exercita atribuțiile, Președintele României va desemna un alt membru al Guvernului ca prim-ministru interimar, pentru a îndeplini atribuțiile primului-ministru, până la formarea noului Guvern. Interimatul pe perioada imposibilității exercitării atribuțiilor, încetează dacă primul-ministru își reia activitatea în Guvern în cel mult 45 de zile.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și celorlalți membri ai Guvernului, la propunerea primului-ministru, pentru o perioadă de cel mult 45 de zile.

(3) În situațiile prevăzute la alin. (2), înăuntrul termenului de 45 de zile, primul-ministru va iniția procedurile prevăzute de lege pentru numirea unui alt membru al Guvernului.

[1] Alin. (6) al art. 3 a fost abrogat prin art. I pct. 1 din Legea nr. 132/2012.

[2] Alin. (1) al art. 4 a fost abrogat prin art. 117 din Legea nr. 161/2003.

Art. 10. Numirea în funcția de membru al Guvernului, în caz de remaniere guvernamentală sau de vacanță a postului, se face de Președintele României, la propunerea primului-ministru.

Secțiunea a 3-a. Atribuțiile Guvernului

Art. 11. În realizarea funcțiilor sale Guvernul îndeplinește următoarele atribuții principale:

- a) exercită conducerea generală a administrației publice;
- b) inițiază proiecte de lege și le supune spre adoptare Parlamentului;
- b¹⁾[3] emite puncte de vedere asupra propunerilor legislative, inițiate cu respectarea Constituției, și le transmite Parlamentului, în termen de 60 de zile de la data solicitării. Nerespectarea acestui termen echivalează cu susținerea implicită a formei inițiatorului;
- c) emite hotărâri pentru organizarea executării legilor, ordonanțe în temeiul unei legi speciale de abilitare și ordonanțe de urgență potrivit Constituției;
- d) asigură executarea de către autoritățile administrației publice a legilor și a celorlalte dispoziții normative date în aplicarea acestora;
- e) elaborează proiectele de lege a bugetului de stat și a bugetului asigurărilor sociale de stat și le supune spre adoptare Parlamentului;
- f) aprobă strategiile și programele de dezvoltare economică a țării, pe ramuri și domenii de activitate;
- g) asigură realizarea politicii în domeniul social potrivit Programului de guvernare;
- h) asigură apărarea ordinii de drept, a liniștii publice și siguranței cetățeanului, precum și a drepturilor și libertăților cetățenilor, în condițiile prevăzute de lege;
- i) aduce la îndeplinire măsurile adoptate, potrivit legii, pentru apărarea țării, scop în care organizează și înzestreaază forțele armate;
- j) asigură realizarea politicii externe a țării și, în acest cadru, integrarea României în structurile europene și internaționale;
- k) negociază tratatele, acordurile și convențiile internaționale care angajează statul român; negociază și încheie, în condițiile legii, convenții și alte înțelegeri internaționale la nivel guvernamental;
- l) conduce și controlează activitatea ministerelor și a celorlalte organe centrale de specialitate din subordinea sa;
- m) asigură administrarea proprietății publice și private a statului;
- n)^[4] *abrogată*.
- o) înființează, cu avizul Curții de Conturi, organe de specialitate în subordinea sa;

[3] Lit. b¹⁾) a fost introdusă prin art. unic pct. 1 din Legea nr. 250/2006.

[4] Lit. n) a art. 11 a fost abrogată prin art. IV din O.U.G. nr. 87/2007.

p) cooperează cu organismele sociale interesate în îndeplinirea atribuțiilor sale;

r) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege sau care decurg din rolul și funcțiile Guvernului.

Art. 12. (1) Pentru rezolvarea unor probleme din competența sa Guvernul poate constitui organisme cu caracter consultativ.

(2) În scopul elaborării, integrării, corelării și monitorizării de politici Guvernul poate constitui consilii, comisii și comitete interministeriale.

(3) Modul de organizare și funcționare a structurilor prevăzute la alin. (1) și (2) și a serviciilor acestora se stabilește prin hotărâre a Guvernului, în limita bugetului aprobat.

Secțiunea a 4-a. Primul-ministru

Art. 13. Primul-ministru conduce Guvernul și coordonează activitatea membrilor acestuia, cu respectarea atribuțiilor legale care le revin. Primul-ministru reprezintă Guvernul în relațiile acestuia cu Parlamentul, Președintele României, Curtea Supremă de Justiție, Curtea Constituțională, Curtea de Conturi, Consiliul Legislativ, Ministerul Public, celelalte autorități și instituții publice, partidele și alianțele politice, sindicatele, cu alte organizații neguvernamentale, precum și în relațiile internaționale.

Art. 14. Primul-ministru este vicepreședintele Consiliului Suprem de Apărare a Țării și exercită toate atribuțiile care derivă din această calitate.

Art. 15. Primul-ministru numește și eliberează din funcție:

a) conducătorii organelor de specialitate din subordinea Guvernului, cu excepția persoanelor care au calitatea de membru al Guvernului, conform art. 3 alin. (1);

b) secretarul general și secretarii generali adjuncți ai Guvernului, în cazul utilizării acestor funcții;

c)^[1] secretarii de stat și consilierii de stat din cadrul aparatului de lucru al Guvernului;

d) secretarii de stat;

e) alte persoane care îndeplinesc funcții publice, în cazurile prevăzute de lege.

Art. 16. (1) Primul-ministru prezintă Camerei Deputaților și Senatului rapoarte și declarații cu privire la politica Guvernului și răspunde la întrebările ori interpelările care îi sunt adresate de către deputați sau senatori.

(2) Primul-ministru poate desemna un membru al Guvernului să răspundă la întrebările și interpelările adresate Guvernului de către deputați

^[1] Lit. c) a art. 15 este reprodusă astfel cum a fost modificată prin art. 2 din O.U.G. nr. 24/2009.